

**MAUST
MED DVÖMA
VÖRAMA
STR. 3**

NOVOMEŠČANI

**SO PÁ BILI
PRI NAS**

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 28. maja 2009 ☼ Leto XIX, št. 22

Išo mo v šaulo... pa mo se slovenski (tö) včijo

Od letošnjoga septembra de leko tak gunčalo v Varaši 9 mali mlajšov, steri do šli v prvi klas. Zakoj je tau v Varaši takšna čüda? Zatok, ka je včenjé slovenskoga jezika že par lejt »miralo« v monoštrski osnovni šaulaj. Eške se dobro spaumnimo, kak fejest smo vsi čakali, ka naj se 1985. leta zozida v Varaši nauva šaula, ka de prej tista dvojezična ali celau trojezična (vogrsko-slovenska pa vogrsko-nemška). Od tej lejpi iluzij je na gnes vejndrik samo trojezična tabla ostala na šauli. S poukom slovenščine kak narodnostne materinščine (nemzetiségi nyelvoktatás) je ešče nikak šlau, dokeč je bila v Sakalauvci šaula pa dosti mlajšov, ka tisti so te od petoga klasa naprej ojdli v varaško šaulo pa so se vsi včili slovenski jezik. K tejm je vcuprišlo eške par mlajšov iz Slovenske vesi pa Varaša, tak ka se je v devetdeseti lejtaj eške dosti mlajšov včilo slovenščino kak redni predmet. Gda so pa v Sakalauvca šaulo zaprli, so se začnili problemi. Tistoga ipa je vse več starišov začnilo delat ojditi taprejk v Avstrijo, pa so vidli, ka de njinim mlajšom več hasnilo, če do se nemški včili nej slovenski. Zatok so svoje mlajše nej notranapisali na slovenščino, pri tejm so najbolje flajnsi bili pa so s tejm začnili ništrni stariške v Slovenskoj vesi. Tak je pa pri slovenskom geziki vsigdar menje mlajšov bilau, zatok so ga meli v šestoj vöri, gda so se drugi mlajši že leko špilali ali so celau domau odišli. Mlajši so zatok volau

Malčki slovenske skupine monoštrskega vrtca

zgebili, stariške so tö tak vidli, ka se dostakaj ne navčijo. Par lejt je tau tak držalo, nekdanešnji mlajši iz sakalauvske šaule so vözopodli osmi klas, tak se je v Varaša slovenščina pred 3 lejtami enjala včiti kak narodnostna materinščina, ostale so samo dodatne ure (csatlakozó óra) ali krožki (szakkör). Šaule so kazale na stariše, zakoj svoje mlajše ne dajo na slovenščino, krive so držale slovenske organizacije, zakoj ne napravijo nika, ka bi stariše nagučale, stariške so se taužili, ka se mlajši nika ne navčijo, če majo na keden eno ali dve vöre, pa ešče tau nej gvüšno, ka z najbolje primerno (alkalmas) leranco ali školnikom...

Kak kakšen začarani krog

(bűvös kör), s steroga je težko vöstaupiti. Prvi stopaj, ka bi se z mrtve točke premknili, se je zgodijo lani na djilejši Krovne šolske komisije obej slovenski organizacij, na šteroga so pozvali predstavnike ministrstev za šolstvo tak iz Slovenije kak iz Madžarske. Tü se je rodila ideja, ka trbej za populariziranje slovenščine v Varaši napraviti Slovenske dneve na šauli, ka naj stariške vejo, ka leko čakajo od toga, če do se njini mlajši včili slovenski. Pa tau nej samo slovenski stariške, liki vsi stariške, steri se zavolo kakšnoga koli vzroka zanimajo za te gezik. Vej pa vejmo, ka v slovensko skupino v varaškom vrtci ojdí vsigdar dosti mlajšov iz takšnij držin tö, gde je samo eden stariš Slove-

nec ali celau iz takšni držin, gde sta badva stariša Vaugra. Samo po konci vrtca se nin »zgibijo«. Ideja se je vsakšomi vidla, tak se je letos apriliša, eške prvi, kak je trbelo dati mlajše notraspisati v šaulo, organiziro Slovenski den, na steroga je prišlo dosta starišov, steri do geseni meli prvošolčke. Pred tem dnevom so stariške že v roké dobili malo knjižico v slovenskom pa vogrskom jeziki, v steroj je višja svetovalka za porabsko šolstvo mag. Valerija Perger napisala, ka vse leko mlajši čakajo, če se včijo slovenski. Pisala je o tom, kak se z njimi spravljajo v vrtci, kakšne možnosti majo na osnovni pa srednji šauli, kama leko dejo se tadala včit ptt. Tau je tö notapokazala, ka vse jim

ponidi Slovenija (knjige, izlete, jezikovne tabore, zimske šaule v naravi) pa kakšne možnosti majo na kulturnom področji. Tau so celau na Slovenskom dnevi pokazali mlajši, steri odijo na gorenjeseničko pa števanovsko šaulo. Vsakša šaula je pripravila kulturni program pa malo razstavo, mlajši so povedali, kakšne prednosti majo, če se slovenski včijo.

Za zdaj tak kaže, ka je akcija uspešna bila, vej se je pa v Varaši 9 starišov tak odlaučilo, ka svojo dejte da na slovenski gezik. (Na Gorenjom Seniki do geseni v prvom klasi meli 5 mlajšov, v Števanovci pa 3.) Od tü naprej je pa odgovornost (felelösség) na šauli, na slovenski organizacijaj pa na starišaj. Šaula mora poskrbeti za tau, naj tej mlajši dobro leranco ali dobroga školnika dobijo, naj stariške vidijo, ka je nej zaman, če se mlajši včijo tau rejč, ka se nika navčijo tö. Leranci ali školniki de pa rada pomagala pri deli Valerija Perger, vej pa večkrat sama pravi, ka je zatau tü v Porabji. Slovenski organizaciji pa mora ta pomagati pri tom, naj majo možnosti vsevečkrat se srečati s slovensko besedo zvün vör tö, ali v kakšnoj kulturnoj skupini ali pa tak, ka vsevečkrat leko dejo v Slovenijo. Dapa vólko odgovornost majo stariške tö, ka do svojim mlajšom pomagali, s svojo peldo njim volau davali, naj mlajši čütijo, ka je za stariše veseldje pa radost, če njino dejte guči slovenski.

Marijana Sukič

Pet razstav med Potrno, Soboto in Petanjci

RAZNOLIKA PONUDBA ZA LJUBITELJE LIKOVNE UMETNOSTI

Pomurje sodi med slovenske pokrajine, v kateri živi in iz katere izhaja veliko število likovnih ustvarjalcev, tako akademskih slikarjev, v zad-

Štajersko pogosto poskrbi za atraktivne likovne dogodke, večkrat pa pripravi razstave za širok krog obiskovalcev iz avstrijskega in slovenskega

je izšla hkrati z otvoritvijo razstave. Današnje območje Slovenije na prvi pogled ni znano po svoji judovski kulturi. Delež judovskega prebivalstva je bil že od nekdaj manjši kot v drugih evropskih državah. Po natančnejšem ukvarjanju s to tematiko hitro spoznamo, da so Judje, kljub njihovi nezaznatosti, zapustili sledi. S fotografskim aparatom in iskanjem informacij za tekst sta avtorja obiskala Lendavo, Mursko Soboto, Maribor, Ptuj, Ljubljano, Novo Gorico, Štanjel, Trst in Piran. Po obisku razstave v Pavlovi hiši prebiranju teksta in ogledu črnobelih fotografij spoznamo delež, sledi in sedanost Judov v Sloveniji. Pavlova hiša z monografijo oziroma knjigo začena novo serijo publikacij, napoveduje Mihael Petrovič. Ob vsakoletnem dvojezičnem almanahu Signal sta se uveljavili Znanstvena in Literarna zbirka Pavlove hiše.

Galerija v Murski Soboti nam v maju postreže s tremi razstavami, in sicer v osrednjem prostoru z retrospektivo črnobelih fotografij avtorja Janeza Marenčiča, v sosednji, manjši dvorani so na ogled ilustracije Žarka Vrezca, na galeriji pa raznolik, slikarsko-kiparski izbor iz stalne zbirke. Na ogled je 60 fotografij pred dvema letoma umrlega fotografa, ki spada med osrednje osebnosti slovenske fotografije 20. stoletja. V ilustracijo le nekaj naslovov: Nevihta grozi, Pomlad, Ob partizanskem ognju, Dubrovnik, Ornament, Zadnji sneg, Koroška pokrajina ... Ob otvoritvi razstave smo slišali za primerjavo med Janezom Marenčičem in Jožtom Kološem Kološo, doslej najbolj uveljavljenim fotografom iz Murske Sobote.

S povsem drugo tehniko se ukvarja Žarko Vrezec. Njegove ilustracije uvrščajo med poljudnoznanstvene. Nastale so kot rezultat sodelovanja

med umetnikom in znanstvenikom - biologom. Zelo natančno upodablja ptice in žuželke, celo bolj podrobno in za objave v strokovnih knjigah bolj nazorno, kot bi to uspelo narediti s fotografijo. O zanimanju za dela Žarka Vrezca kažeta podatka, da je

Sobote. Uveljavljeni likovni umetnik Franc Mesarič se je odločil za izbor iz najnovejšega, lani prvič obsežnejše predstavljenega cikla Kopalci. V zloženki je umetnostni zgodovinar Robert Inhof, sicer direktor soboške Galerije, predstavil dela Franca Mesari-

Preteklo in pozabljeno - fotografsko iskanje sledi izginule judovske kulture v Sloveniji; fotografije Branko Lenart, tekst Elisabeth Arlt, na razstavi v Potrni in tudi v novi knjigi Pavlove hiše - Kulturnega doma štajerskih Slovencev

njih letih pa tudi akademsko izobraženih kiparjev. Ta množičnost, ki se potrjuje tudi v kakovosti in odmevnosti v slovenskem in mednarodnem kulturnem prostoru, se odraža v likovnih razstaviščih, bodisi z domačimi predstavitvami ali z gostujočimi umetniki.

kulturnega prostora. Do 27. junija odprta razstava Preteklo in pozabljeno vsekakor sodi med vrhunce letošnjih likovnih in sploh kulturnih dogodkov v Pavlovi hiši. Gre za fotografsko iskanje sledi izginule judovske kulture v Sloveniji. Avtorja sta znani fotograf in narodnostni delavec

Pogled na dela Žarka Vrezca v soboški Galeriji. Slikar je imel doslej 100 samostojnih in sodeloval na 350 skupinskih razstavah. Njegova dela so rezultat sodelovanja med umetnikom in znanstvenikom - biologom. Ste vedeli, zakaj so v knjigah o pticah risbe in ne barvne fotografije? Zato, ker so risbe bolj zgovorne kot najboljše fotografije

Pomemben in zdaj že uveljavljen razstveni prostor je tudi Pavlova hiša - kulturni dom štajerskih Slovencev v Potrni pri Radgoni. Kulturno društvo člen 7 za avstrijsko

Branko Lenart, tekst v obsežno monografijo pa je napisala umetnostna zgodovinarica Elisabeth Arlt. Monografija z dvojezičnim nemško-slovenskim tekstom in fotografijami

1. likovno razstavo na Petanjcih si je ogledal tudi predsednik države dr. Danilo Türk v spremstvu akademskega slikarja Franca Mesariča in direktorja soboške Galerije Roberta Inhofa

imel leta 1950 rojeni slikar prek 100 samostojnih razstav doma in na tujem in sodeloval na več kot 350 skupinskih razstavah v Sloveniji in celo v Egiptu, Združenih arabskih emiratih in na Kubi.

V dvorani enote Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti na Petanjcih bo dva meseca odprta razstava Kopalci akademskega slikarja Franca Mesariča iz Murske

ča, ki se »s svojimi Kopalci navidezno dotakne ene izmed prominentnih tem modernizma... Njegovi Kopalci so verjetno do zdaj njegova najbolj intimna tema ...« V dogovoru z direktorjem ZRC SAZU bo poslej Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija pripravljala na Petanjcih vsako leto po dve likovni razstavi in tudi pogovore z umetniki.

Tekst in fotografije:
ERNEST RUŽIČ

Ljudske pevke Slovenske zveze v Monoštri pa Števanovci so v soboto, 16. maja, s svojimi lejpimi porabskimi pesmimi z veseljem pozdravile predstavitve CD-ja Ljudski muzikantov Černelavci.

Maust med dvöma vörama

Če se človek napauti v Dalmacijo, kak smo tau naredili manjšinski novinari Madžarske televizije srejni majuša, si leko dosta poti vöodaberé. Najkračiša od Pécsa pela prejk Bosnije, med veukimi brgami,

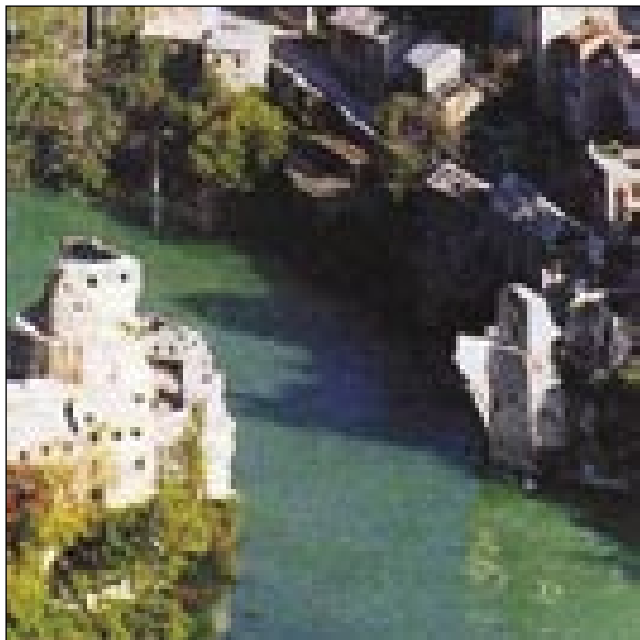
Staroga mausta, šteroga so leta 1557 začnili zidati Törki nad reko Neretva. Dela so trpela devet lejt, zidar Mimar Hajrudin je mogo takši maust zozidati, šteri bi zavolé krepek biu, ka zdrži sodake, konje pa

Stari maust v Mostari

lejpimi zelenimi vodami pa dosta na nikoj djanimi rami. V zadnjaj jugoslovanskoj bojni je té rosag največ trpo. Na njegvoj zemlej so živeli trgé narodi, vsikši z ovaško vöro. Lidgé so več stau lejt v méri vküper živeli, zdaj po bojni pa sprobavajo, če do se eške gdasvejta leko normalno v

ka so nosili pa vozili prejk njega. Sultan Sulejman je Hajrudini pravo, ka ga na smrt osaudi, če se maust dojvtrgne. Vekši tau zidin v varaši so ranč tak postavili v törski cajtaj, zavolo leipi osmanski iž je Mostar grato najbolje znano turistično mesto v Hercegovini. Oprvin je biu krščanjski

Mesto v bojni dojpörüšenoga mostá

svojom rosagi, kak saused s sausedom med seuv razmeli. V Mostari, v malom hercegovskom varaši, si je lüstvo dalo eške edno šanso. Mostar je svoje ime daubo od

varaš, v törski cajtaj pa je po malek grato muslimanski. Gnes stogi na grajnci med dvöma vörama. Po sobotaj molijo muslimani Alaha na ednoj strani Neretve, po ne-

delaj dejo krščanski lidgé na drügoj strani v svojo cerkev. Med jugoslovanskov bojnov v devetdeseti lejtaj je biu Mostar glavni varaš Herceg-bosanske hrvaške republike, šteri rosag so nikdar nej priznali. V bojnski cajtaj so v varaši živeli tak katoličanjski Rovatke kak pravoslavni Srbi pa muslimanski Bošnjaki, zavolo toga je lüstvo dosta trpelo. Če se gnes po varaši španceramo, leko v parkaj dosta cintorov najdemo. Zdaj je Mostar raztalan na dva tala, na lejvom kraji Neretve živijo Bošnjaki, na pravom Rovatke. V drügoj svetovnoj bojni je varaš cuj k fašističnoj Rovački slišo, te so dosta Srbov bujli. Med slejdnjov bojnov je vekši tau srb-skoga lüstva zbejšo z varaša. Fronta je ranč prejk Mostara ušla, katoličanjsko katedralo pa muslimanske mošeje (mecsetek) so z bombami pa štükami strejlali. Stausedemdeset lejt staro pravoslavno cerkev so do zemlé porüšili. Več kak štiristau lejt stari Stari maust so leta 1993 rovački sodacke v luft püstili tak, ka so ga več vör strejlali s štükami. Kamli so spadnili v vodau, štera je lesene grede tö taodnesla.

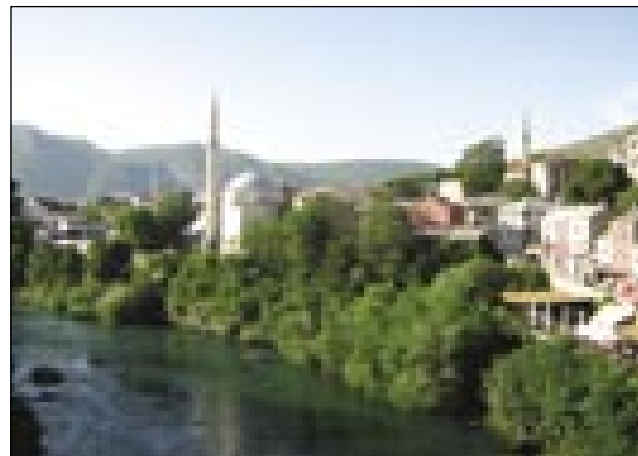
Gda je že mér biu, so deset lejt po rüšenji začnili z nemškov pa vogrskov pomočjavu znauvič postavlati maust. Lüstvo v varaši je stelo, ka aj bi nauvi maust ranč tak vövodo, kak stari. Tau je žmetno delo bilau, ka je s törski cajtov eden plan nej gorausto. Najšli so samo papére, v šteraj piše, kelko vör so na den delali, pa ka so cuj k zidanji nücali. Najbaukši čednjaki sveta so premišlaval, kak so leko pred štiristau lejtami takši maust zozidali. Oprvin so mogli pogledniti, kak vövidiyo kamli, šteri so spadnili v Neretvo, zatok so poslali potapljače (búvárók). Zamerkali so, ka je kamle voda že spoj na nikoj djala ali so je granate razbile. Kamle so s pomočjavu vogr-

ski merarov vö z vodé pobrali, fejt so žmetni bili. Te so eške samo gorprišli, ka trbej vse znauva začniti.

Maust je biu zozidan iz več kak gezero kamlov, njine mere so v taljanskoj Firenzi na Univerzi vözračunali. Vsikši kamen so mogli ejkstra vömeriti, ka aj bi nauvi maust ranč takši biu kak stari. Za en malo so prišli

valati, gda se je pokazalo, ka te kulimajs iz künje rejsan kamle vküpdrži. Rejsan so kamle s tejm vküpzakelili pa maust eške gnes stogi.

V varaši je takša šega, ka mladi podje doj z mostá skačejo (kauli 20 metrov visko), pa tak peneze od prestrašeni turistov zberajo. Tau je bilau trn nevarno včasik po bojni,

Muslimanski tau varaša z mostá

Törki v Mostar – depa zdaj nej zatok, ka bi varaš prejkvzeli. Uni so kamle vöklesali na mero. Krščanjski Rovatke so nej veseli bili, ka so Törki pred delom edno kozo aldüvali. Majstri so delali dve leti, gda so prišli pomagat eške nemški pa rusoški merarji. Problema se je te pokazala, gda so nej znali, ka aj med kamle dajo, ka aj je vküpdrži. Čednjaki so dve leti probali gorpri, ka so zidarge inda nücali, depa se jim je nej prišikalo. Törski delavci so dali tanač, aj stari recejpt vösprobajo: aj zmejšajo limono (citrom), kosminje od kože, pra od čonte pa žuto od dajca. Merari so nej dali

voda je puna min (akne) bila. Gda mosta nej bilau, so donk skakali s tisti kamlov, šteri so ostali. Gnes se leko turisti v Mostari srečajo z vnaugimi kaudiši.

Mostar ostane v očaj lidi vsigder povezani s Starim maustom, šteroga je dojnimalo vogrski molar Csontváry tö. Prva kak so ga dojpörüšili, se je dosta najgir lüstva prišlo v varaš čüdivat zavolo njegve lepote. Gnes spomina znauvič postavljeni maust na tau, kak so inda v méri živeli pa kak leko v prišešnji cajtaj pá vküper živijo vörnicke ovaški vör.

-dm-

VABILO

Zveza Slovencev na Madžarskem in Slovenska manjšinska samouprava Monošter-Slovenska ves vas vabita na koncert ansambla GAUDEAMUS, ki bo v monoštrski baročni cerkvi v nedeljo, 31. maja 2009, ob 16.45 uri (po slovenski maši).

OD SLOVENIJE...

Predsednik države Danilo Türk obiskal Bolgarijo in Turčijo

Predsednik države Danilo Türk se je s soprogo Barbaro Miklič Türk mudil na uradnih obiskih v Bolgariji in Turčiji. Tako z bolgarskimi kot turškimi sogovorniki se je pogovarjal o dvostranskih odnosih, predvsem o gospodarskem sodelovanju na področjih blagovne menjave, storitev, investicij in turizma, beseda pa je tekla tudi o glavnih ciljih slovenskega predsedovanja Odboru ministrov Sveta Evrope v prihodnjih šestih mesecih. V Sofiji se je predsednik države z bolgarskim predsednikom Georgijem Parvanovom in drugimi sogovorniki pogovarjal še o sodelovanju na področjih energetike, financ, kulture, znanosti, šolstva, notranjih zadev in obrambe. Iz Bolgarije je predsednik države odpotoval v Ankaru, kjer se je s turškim predsednikom Abdullahom Gülom in predstavniki turške vlade pogovarjal predvsem o sodelovanju med državama na področjih pomorskega in kombiniranega prometa, obrambe, notranjih zadev, kmetijstva, izobraževanja in znanosti ter zdravstva, o mednarodnem položaju in pobudah Turčije, odnosu med Turčijo in EU, ciperskem vprašanju in razmerah na Bližnjem vzhodu.

Makedonski predsednik obiskal Slovenijo

Novi makedonski predsednik Gjorge Ivanov se je mudil na delovnem obisku v Sloveniji. Srečal se je z gostiteljem, slovenskim predsednikom Danilom Türkcom, sprejela pa sta ga tudi predsednik državnega zbora Pavel Gantar in predsednik vlade Borut Pahor. V ospredju pogovorov je bilo dvostransko, predvsem gospodarsko sodelovanje, približevanje Makedonije EU in zvezi Nato, odnosi Skopja s sosednjimi državami ter razmere v širši regiji.

Donela je majska pesem pri Gradu

V nedeljo, 17. maja, so se združili glasovi treh dežel v čudovito majsko pesem. V cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu je z naslovom Majska pesem potekal tretji koncert pevskih zborov in vokalnih skupin Goriškega, ki sta ga organizirala Goriško društvo za lepše vütro in Krajinski park Goričko.

Udeležence in gledalce sta pozdravila direktor JZ KP Goričko Janko Halb in župan občine Grad Daniel Kalamar.

Na koncertu so se uvodoma predstavili Ljudski pevci Kulturnega društva France Prešeren iz Grada. V nadaljevanju se je pomerilo šest pevskih zborov z območja Krajinskega parka Goričko: Moški pevski zbor Rožmarin Pertoča, Ženska vokalna skupina Zarja Puconci, Moški pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko.

Komorni pevski zbor Zveze Slovencev z zborovodjem Tomažem Kuharjem

ko, Mešani pevski zbor Sv. Helena Pertoča, Mešani pevski zbor KPD Rogašovci in Moški komorni zbor KPD Rogašovci. Kakovost njihovega nastopa je ocenila žirija v sestavi: Mileva Kralj Buzeti, Lukrecija Marič in Tomaž Kuhar.

Na prireditvi sta nastopila še gostujoča pevska zborna, Singkreis Stainz bei Straden z Avstrijske Štajerske in Komorni pevski zbor Zveze Slovencev Monošter iz Porabja na Madžarskem. Po njunem nastopu je žirija razglasila rezultate. Tretje mesto sta si delila Mešani pevski zbor KPD Rogašovci in Moški pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko. Drugo mesto je dosegel Moški komorni zbor KPD Rogašovci. Prvo mesto pa si je zaslužila Ženska vokalna skupina Zarja Puconci.

Nikoletta Vajda

Zveza Slovencev na Madžarskem
Magyarországi Szlovénok Szövetsége

Zveza Slovencev na Madžarskem

Gardonyiújsa 1.
9970 Monodtar/Szentgotthárd
Telefon: 00 36 94 380 208
00 36 94 332 396
E-pošta: info@zveza.hu

zveza.hu

Pismo iz Sobote

Veseldje

»Vsak kmetič ma svoje veselje...« spejvle stara slovenska nauta. Leko, ka je tau inda istina bila. Pravim, leko! Leko, ka je veseli biu za dober pauv. Dobro, za njega so inda mogli dosta pa žmetno delati. Depa na kunci je dun veseldje bilou. Pa je veseldje bilou po tejm tō, gda je krava skotila mlado tele ali pa čoka male pujceke.

Gnes je vcejlak ovak. Nauvi časi so prinesli nauve šege. Pavrov skur več nega pa tak se ta stara nouta več skur ne čuje. Dobro, geste eške kakši velki paver, depa tisti mali pa napau mali več nega. Tej velki, ka so ostanoli, igrajo drugo nouto. Najbole so radi, če pride do kakše velke baje. Če sūša vse doj vmori, če toča vkūper zmlati pouv ali pa če povauden pride. Po tejm tak brž začnejo po državi (állam) mlatiti, naj njim brž pejneze da, ka ovak na nikoj pridejo. Tou najraj delajo, kakoli de naoupak, je kriva gé država. Pa po tejm tō, če niške neške kūpiti njivi pauv. Od betegov, ka na maro pa na svinje pridejo pa boukse ka spoj ne gučim. Naj država pejneze da, ka ovak na nikoj pridejo, se čuje po teveni, radijoni, pa piše v novinaj. Ka je pa eške najbole špajsko pri vsejm tejm, ka država rejsan pejneze davle. Tak ka bi zdaj leko bila nauva nauta, pa bi se igrala pa popejvala nikak etak:

»Vsaki paver ma svoje veseldje, gda vrag vse vzeme pa se nika ne oda, vej njemi država brž dosta pejnez tada.«

Ništerni bi leko prajli, ka sam lagvi. Depa rejsan je tak gé. Pa so nej takši samo tisti, ka se z zemlou pa z živino spravljajo. Skur vsi smo takši gé. Leko, ka smo se tou ranč od naši pavrov navčili. Gda je gé kaj naoupak, zovemo na pomouč džavo. Kak bi una nikšne fele Boug bila. Kak bi mejla nekšno čalejrsko mouč, ka vse tak naredi, kak bi bilou najbouxše. Inda so gučali »Boug pomagaj!« zdaj že skur gučimo »Država pomagaj!« Pa mamo zato zatoga volo velko veseldje. Rejsan! Tau veseldje se v tejm kaže, kak gučimo od toga.

»Vej bi uni vidli! Če bi meni država pomagala, bi njim pokazo, ka bi ge s fabrike naredo. Nej pa ka je zdaj na nikoj prišla.«

»Naj nam država pomore! Če škejo, ka mo ribe meli v potoki, naj dajo pejneze pa do je meli!«

»Ka naj delam, če pa država nika kcuj ne deje!? Ovak bi mi naredili takši projekt, ka bi cejla Evropa gledala.

Ja, tak je tou. Država, država, država! Mi smo pa zatoga volo veseli. Smo veseli, čiglij se čemerimo na njou. Veseli smo zatoga volo, ka brez nje nika ne moremo. Una je gé tista, ka nas ne razmej, ka nam neške pomagati. Mi, mi smo najbole vredni pa eške bole naprej valaun. Samo, una, una...

Vidite, zatoga volo je tou naše nauvo veseldje!

Ranč tak brodi moja tašča Regina, trno čedna ženska.

»Na manjoust bi trbelo porcije spisati. Tou bi država mujs mogla naprajti. Pa bi po tejm té od moje čere mouž brž začno doma bole delati. Nej pa ka moram sama vse kouli rama pa v njem delati. Meni bi mogla država ekstra penzijo kcuj spisati, ka držim tri kikle našoga douma,« vej povedati. Pa je zatoga volo trno vesela ženska. Vej je pa una najbole vesela, če se leko na koga čemeri.

Lüblene moje, dragi moji, zdravi, lejpi pa veseli bojte. Pa radi se tō mejte, državo pa za tou nika ne prosite. Una vam toga ne more dati.

Miki

»Ka nam trbej, tau vse doma pripauvamo«

»Ne splača se njivo delati, pa doma pauvati,« pravi že vse več lidi. Dočas ka pri nas zrejliti začne paradajs ali paprika, dočas se že v bauti fal leko küpi. Pa rejsan, če gledamo vasi, vsigdar menje pa menše so njive. V največ mejstaj že samo ogradec majo pri rami, pa tistoma pulonja so rauže. Dapa zato djestajo taši, šteri si od tauga malo ovak zmišlavajo, kak v Števanovce *Šatjin Magdi (Merkli Ödönné)* pa njeni mauž Ödön, šteriva sta ranč na njivi okapala, gda sam tam odo.

• *Vam se splača doma nji-vo delati?*

»Pa vejš, ka se splača, ovak bi nej delali. Tau samo tisti pravijo, ka se ne splača, štere je ftraga delati.«

• *Tau pravijo, ka dočas ka pri nas ozrejli pa zraste, dočas se že v bauti vse fal leko küpi.*

»Samo ka tisto je že vse bola tašo umetno (mesterséges). Ranč ne vejo, ka küpijo, tisto so kelkokrat šprickali, drugo pa tau, ka domanjo je vse bola žmano kak bautino.«

• *Ka vse mate letos posajeno?*

»Bagondli (krmna pesa), gra, krompiče, tikvi, papriko, paradajs, lük, bubrike, vse, ka mi doma nücamo, tak ka nam v bauti nika nej trbej küpti. Ešče zdaj mam stari lük doma, gda se že nauvi leko vöbare. Tikvino olje tö domanjo mam, pa s tisti guščic, štere löjpati trbej. Delati trbej z njimi, dapa itak so baukše kak tiste, štere nej trbej löjpati, zato ka baukši žmaj majo. V zimi človek tak čas ma, malo guščice löjpava, malo se karta špilava, malo pidjeva, tak ka ja

pa nej pa sva že zgotovila. Drugo delo tak nejmava, zato ka krave že nejmamo, samo enga konja, svinje pa kokauši.«

• *Konja zaka mate?*

»Drva pa ka trbej, vse domau

dajo. Lani smo tö telko meli, ka ešče zdaj puno zamanico mam.«

• *Leko ka bi pulonja dojšlo saditi kak lani?*

»Če maš zemlau, te nika moráš saditi. Moj mauž, Ödön,

zvozimo z njim, rodjemo, gnoj vozimo, osipavamo, tak ka nam nej trbej forin-gaša plačüvati.«

• *Dapa konj je nej taši kak traktor, šteri v škednji ta stoji cejlo zimau, pa ga ešče polagati nej trbej.*

»Dapa te ga prežamo, gda ga škemo. Če v gauški mam drva, te se prvin moram moliti foringaši, da mi domau pripela drva, ešče tak tö, ka je plačani. Etak pa s konjom te delava, gda škeva.«

• *Kakšne krompiče mate posajano?*

»Eden žakeu smo küpili, drugi so pa domanji.«

• *Baukši so küpleni?*

»Dobro je, če se kromči menjavajo, zato ka lepši pauv

on ne ostane. Baug vari, ka bi njiva prazna ostala ali ka bi nej emo konja. Ranč ne vej, ka bi te delo. Zdaj že tau gleda, gde bi enga dob-roga žrebca leko küpo.«

• *Kak vögleda tau leto, lejpi pauv baude?*

»Zdaj se ešče tak kaže. Vse je lopau vöprišlo, vlaga tö dje, samo naj toča ne pride. Tam v dolej spodkar pšenico mam posejano, tista je tö lejpa. Lani smo s tiste njive več kak tresti žaklov pšenice dobili. Sto je nam že, tau pravo, ka v dosti mejsti je odo kauli v Porabji, dapa taša njiva nej bila nin nej, gde bi tak lopau dalo. Dočas ka va ladala, dočas va delala, gda pa že neva ladala, te pa

že tak ejnjati trbej.«

• *Vidim, ka paradajs pa parpou ste že tö vöposadili. Flanco ste küpli ali doma ste meli posajano?*

»Dja vsigdar doma posejam, etak vej, kakšne fajte so, pa tak sam vpamet vzela, ka je lepša, pa se baukše primle tö.«

• *Dosta se je žaurgalo, ka je lani paradajs pa parpou fejest gnilo.*

»Tau je za volo dosta megle bilau, dapa pri meni je nika nej zagnililo. Dja sam taši lejpi parpou pa paradajs mejla, ka je lejpo bilau gledati. Vejn zato, ka sam dja mrežo (háló) mejla gorapotegnjeno, tau je te vej, že telko pomagalo. Ta mreža je ešče zato fejest dobra, ka obrani, če bi toča bila.«

• *Ka delate s parplom, paradajsom pa z bubriki?*

»Mlajšom, sestram, materi je tazdavam. Na zimau dosta ta ne kladem, zato ka tak te že nejmava nateltja radiva. Tak prautoma, kak zrejliti, tak tau pomalek gorponücamo. V bauti mi paradajs pa tašo spoj ne kipüvamo, zato ka tisto niši žmaj nejma. Samo na formo pa na farbo je paradajs, nika drugo nej«

• *Kakšen lük mate, ka na več rase raste?*

»Tau je taši »csoportos« lük. Te dugo tastoji, pa dosta je pod njim, tauga zato mam posajeno.«

• *Ka delate zdaj na njivi, zato ka vi drugo delate pa vaš mauž Ödön tö?*

»Zdaj müva tak delava, kak prvin v TSZ-a (zadrugi). Dobro vremen je bilau, kromči so brž vözrasli pa vse nagnauk delava. Dja okapam, Ödön je pa včasi osipava. Tak se tau pri nas dela.«

K. Holec

... DO MADŽARSKE

Pri Javnem skladu za manjšine znatno manj denarja

Javni sklad za narodne in etnične manjšine na Madžarskem razpolaga letos z znatno manjšo vsoto kot lani, zato za določena področja niti ni bilo razpisa. Za podporo kulturne dejavnosti trinajstih manjšin na Madžarskem razpolaga z malo manj kot 73 milijoni forintov (260 tisoč evrov). Zato se je kuratorij odločil, da bo namenski natečaj razpisal v dveh krogih, v prvi krog so spadale dejavnosti od 1. januarja do 30. junija 2009, v drugi krog pa dejavnosti od 1. julija do 31. decembra 2009. Slovenske organizacije so pripravile 26 natečajev, dva je kuratorij zavrnil zaradi formalne napake, trije so bili zavrnjeni zaradi pomanjkanja sredstev.

V prvem krogu so dobile slovenske organizacije pri namenskem natečaju *Kulturno in versko življenje v maternem jeziku* naslednje podpore: Zveza Slovencev na Madžarskem za udeležbo na zborovskem srečanju Pesem ne pozna meja 80 tisoč; za udeležbo na pevskem taboru Šentvid pri Stični 80 tisoč; Državna slovenska samouprava za Slovenski dan 150 tisoč; DOŠ Jožefa Košiča Gornji Senik za sodelovanje vrtcev 50 tisoč; za sodelovanje s prijateljskimi šolami 60 tisoč; Slovenska manjšinska samouprava Števanovci za srečanje folklornih skupin 40 tisoč; Slovenska manjšinska samouprava Andovci za velikosobotno prireditev 60 tisoč; Društvo porabskih slovenskih upokojencev za romanje v Slovenijo 90 tisoč forintov. (O drugem krogu bomo poročali v naslednji številki.)

Pri namenskem natečaju *Jezikovne počitnice, verske in druge kolonije* so slovenske organizacije vložile štiri natečaje. DOŠ Števanovci je dobila za mednarodni lončarski tabor 122 tisoč; Zveza Slovencev na Madžarskem za jezikovne počitnice v Piranu 180 tisoč; za mednarodno otroško likovno kolonijo 190 tisoč; Slovenska samouprava Székesfehérvár za letovanje otrok 139,8 tisoč forintov. O namenskih natečajih *Gledališka dejavnost* in *Založniška dejavnost* bo kuratorij odločal kasneje.

Novomeščani so pá bili pri nas

Slovensko društvo v Budimpešti na svojij programaj dostakrat ma skupine iz Slovenije. So takšne skupine, stere so že večkrat bile pri nas. Zdaj se je

Tau prireditev smo meli 16. majuša. Tak se je zgodilo, ka je slovenska samouprava v Lőrinci (18. okrožje) tō na te den mejla program vküper

Prireditev je bila v Bókay parki. Začnili smo v dvej vōri. V velki dvorani so umetniki pripravili razstavo. Pozdravili smo goste in je potejn predsednik Društva Mavrica gospod Marjan Maznik odpro razstavo pa je notri pokazo slike. Sploj lejpe kejepe so meli. Zdaj je naš gost bijo župan Novega mesta, gospod Alojz Muhič tō. Gospod župan je tō pozdravo našo lüstvo in se je zavalu za vabilo pa nas pozvau k njim. Potejn je spejavau oktet. Čüdivito so zapeli pesmi, med njimi Oj, Triglav, moj dom..., Slovenec sem. Vsakšoma se je vido program, ka nejsmo samo Slovenci bili na razstavi, liki drügi tō, Hrvati, Srbi, Bolgari so bili zraven. Kak vsigdar, zdaj smo tō pozvali na naše programe goste iz Veleposlaništva Republike Slovenije. Naš gost je zdaj bila svetovalka Angelina Trajkovski. Poglednili smo kejepe, šče vogrski parlament so namalali.

Gda smo tū končali, te smo šli v taum parki na tisto mesto, gde je velki oder. Tū so nastaupile kulturne skupine drügi južnoslovanski narodnosti tō, nej samo Slovenci. Prvi so bili naši gostje iz Novega mesta, moški oktet. Spejvali so slovenske ljudske pesmi, sploj lepau. Fejs so jim ploskali, tak ka so mogli nazaj na oder. Tak so spejvali, ka je vse grmelo tam. Dosta moški glasov vküper je čüdivito. Že v dvorani je bila publika navdušena, vanej pa šče bola. Tak, ka so meli velki uspeh (siker).

Za našimi slovenskimi gosti so prišli na oder Bolgari, bolgarska folklor v Budimpešti. Notra so nam pokazali bolgarske plesse. Sonce je fejs peklo, a to njim je vseeno bilau, tak so plesali pau vōre, če nej več, kak da bi nikdar nej steli tak njati. Fejs so vedli, prajli so, ka sploj dobroga koreografa majo, ka je notri vči, ka je v Bulgariji bijo koreograf. V bolgarski skupini so bili mladi plesci v trno lejpi narodni noši.

Srbska manjšina je mejla malo drugačen program. Ena pevka je spejvala francoske šansone, spremljau jo je harmonikaš. Ona je tō dobila velko ploskanje, ka je dobro spejvala pa harmonikaš je enkrateno bijo.

lepo posrečila. Tak smo vidli, pa so prajli gostje tō, da so se dobro počutili. Naglasili so tau tō, da smo že prijatelji, to smo že mi tō povedli. Zato so pomembna taka gostovanja, srečanja s skupinami z matične domovine za nas zamejske

Novomeški oktet pred nastopom na razstavi

tō tak zgodilo. Člani Društva Mavrica iz Novega mesta pa njini oktet je zdaj že o drugin bijo pri nas. So pa takši člani

z drugimi južnimi Slovani (Srbi, Hrvati). Zato smo te vküper držali tau prireditev. V Lőrinci smo meli Den Juž-

Gostje na programi, na srejdí sta Angelina Trajkovski pa novomeški župan Alojz Muhič

tō med njimi, steri so že trikrat bili pri nas. Radi smo bili, ka so nas pá obiskali pa so meli slikarji pri nas razstavo.

noslovanov. Mi smo se zato pridružili, ka naj lüstvo našo vküper baude, ka na dva tala ne morejo titi.

Člani našoga društva

Večer je bilau veselo

Za njimi so prišli Hrvati, so tō lejpo nošo meli, v tej skupini so starejši tō bili. Odličén program so meli. Hrvatje so bili na konci in so pozvali publiko na oder na ples. V dobrom

Slovence, da se padašivamo, vej smo vsi Slovenci in tau se vidi, da smo prijatelji. Če pridemo v Slovenijo in se srečamo, nas vsi z veseljem sprejmejo in so nam radi.

Skupina Novomeščanov na budimskom gradi

razpoloženi se je končo kulturni program.

Vse štiri južnoslovanske narodnosti so v parki mele postavlene šotore. Vsakši je zasedo svoj šotor pa vanej smo tō sejdli. Bila je mala pogostitev in smo začnili spejvati. Nam, Slovencom je naš Hugo Čerpnjak igro na harmoniki in smo se veselili skorok do kmice.

Člani našoga društva so se tō lepau zbrali. Radi smo bili, ka se je ta skupna prireditev tak

Novomeščanom smo pokazali najlepše znamenitosti Budimpešte, v nedelo pa smo šli v malo mesto Sentandrej (Szentendre), stero se jim je trno vidlo. Vüpamo se, da so z lejpimi doživetji potovali domau. V slovo smo si želeli, naj se šče srečamo. Najlepše se zavalim tistim, steri so pomagali pri tejn, ka je ta skupna prireditev tak lejpa bila.

Irena Pavlič
predsednica društva

OTROŠKI

Slovenščina mu ne dela preglavic

KOTIČEK

Laci Pinter, dijak 11. a-razreda na monoštrski gimnaziji, je precej aktiven pri pouku slovenščine. Že lansko leto je opravil izpit iz slovenskega jezika na srednji ravni, letos marca je dosegel prvo mesto na državnem tekmovanju, 11. maja pa je predčasno opravil maturo iz tega jezika. S slovenščino se pa srečuje v okviru zunajšolske dejavnosti, saj je že več let član Mladega gledališča Zveze Slovencev na Madžarskem na monoštrski gimnaziji.

• *Zakaj si se odločil, da boš iz slovenščine maturiral eno leto prej?*

»V zadnjem času sem se veliko ukvarjal s slovenskim jezikom, saj sem na začetku šolskega leta opravljal jezikovni izpit, letos marca pa sem se udeležil državnega tekmovanja iz slovenščine, zato sem mislil, da če sem se že toliko učil, in

sem dobro pripravljen, potem bom poskusil tudi maturo. 11. maja smo imeli pisni del mature, zdaj pa me še čaka ustni izpit, ki bo sredi junija.«

• *Kaj pa ti je pri pisnem delu delalo največ preglavic?*

»Zame je bil najtežji slušni del. Precej hitro so govorili in sem težko razumel besedilo. Razumevanje pisnega besedila je bilo enostavno, pa tudi slovnični del ni bil težek. Morali smo napisati tudi spis v dolžini 200 besed. Jaz sem izbral pisanje pisma staršem. Situacija je bila, da študiram v tujini in staršem moram napisati, kakšno je mesto in kakšni so profesorji in da sem navezal več novih prijateljev.«

• *Verjamem, da boš tudi ustni del opravil z lahkoto, saj da si zares dobro pripravljen, dokazuje tudi, da si na pisnem izpitu dosegel malo več kot 90*

odstotkov. Kakšne naloge te čakajo pri ustnem delu mature?

Laci Pinter

»Pri ustnem delu bodo podobne tem, kot smo jih imeli na državnem tekmovanju. Tam so precej zahtevali, od literature do splošnih tem, kot so na primer varstvo okolja, možnosti potovanja pa tudi spoznavanje Porabja. Ker sem se te teme že naučil, jih moram za ustni del mature samo malo ponoviti. Zdaj bom

moral še vaditi razne dialoge, ki jih bom moral na maturi odigrati s profesorico. Te teme pa dialogi se žrebajo, upam da mi bo uspelo izžrebat kakšno dobro temo, o kateri bom z lahkoto pripovedoval.«

• *Ali že veš, kaj in kje boš študiral po končani gimnaziji?*

»Glede tega, ali bom študiral v Sloveniji ali doma na Madžarskem, se še nisem odločil, študiral pa bom zagotovo matematiko in informatiko. Ta dva predmeta se najraje učim. Izmed jezikov pa imam zelo rad slovenščino, ker mi je všeč, pa imamo zelo dobro učiteljico Ireno Fasching Libricz, ki nam na zanimiv način podaja snov. Oziroma samo meni, saj se v tem letu v našem letniku le sam učim slovenščino. V tem šolskem letu se moja sošolka uči na Hrvaškem, naslednje leto pase bovaspetskupajučila

slovenski jezik.«

• *Slovensko pa se učiš tudi izven šole, saj že več let igraš v gledališki skupini Mlado gledališče v slovenskem jeziku.*

»Ja, že pet let – najdalj časa – igram v skupini, v kateri se zelo dobro počutim. Naš mentor je Miki Roš, ki nam piše igre. Naša zadnja igra je *Teta puberteta*, ki jo igram z Gabrielo Labric. Pred tem smo še imeli tri igre, pri katerih nas je bilo več in smo se na vajah ogromno smejali. Včasih smo kar težko delali, ker smo se toliko hecali. Tudi to mi je všeč, da veliko potujemo v Slovenijo, včasih pa tudi v Avstrijo in Italijo, kjer predstavljamo igre. Moram povedati, da bom kar pogrešal te vaje in predstave s skupino.«

Nikoletta Vajda

Kulturni zadvečerek na Dolenjom Seniki

9. maja, v soboto, zadvečerka kauli 5. ure je bilo okoli kulturnega doma na Dolenjom Seniki vse živo. Otroci so začeli vküper titi. Najprva je z Gornjega Senika kombi pripelo šolske mlajše, potem so z vesi prišli sošolci, ki se učijo na seniškoj šoli. Prišli so najmlajši tō, ki obiskujejo vrtec na Dolenjom Seniki. Vse to se je godilo zato, ka je seniška slovenska samouprava organizirala kulturni zadvečerek. Povabljeni so bili osnovna šola Gorenji Senik in domanji vrtec, naj bi se malo nutpokazali, kaj vse znajo. Do pol 6. ure se je kulturni dom napuno. Program se je začno s pozdravom. Ildiko Treiber je s toplimi rečami pozdravila publiko in pravla, ka mo vse vidli v programi. Dva mladiva muzikanta sta začnla igrati, vse so nam pete štrmele, tak

radi bi plesali. Patrik Bajzek na klarineti in Benjamin Sukič na harmoniki. Zašpi-

lala sta dve naute: Slovenija, odkod lepote tvoje in Mi se mamo radi. Potem je na oder stopila gledališka skupina gornjeseniške šole »Seniške zvezdice«. Naslov igre je bijo

»Mladost našoga dejdeka«. Zašpilali so v domanjom slovenskom jeziku. Igro je napi-

on mladi. Vnuki so ga spitali, kak je bilo inda svejta. On je z veseljem pripovedoval njim. Mislim, ka so se med gledalci starejši malo leko spominali na svoja mlada leta, ka je »stari dedi« dosta takšoga pripovejdo, ka so oni preživeli tistoga cajta. Lepo je bilo.

Malčki so že težko čakali, ka bi prišli na vrsto. Plesali so, spejvali so, igrali so se, pa šteli izštevank. Fejst so lušni bili, nika so nej meli tremo. Tak so se obračali, če bi vsakši den to dela-

li. Pevski zborček se je vmes pripravo. Oni so bili na vrsti. Dve lepe pesmi so zapeli z naslovom Kaj sam jaz zvedo in Lepa naša domovina. Otroci z nižji razredov so z lepimi pes-

micami pozdravljali mamice in babice. Zaradi tega, ka smo praznovali materinski dan tō. Deca je gučala madžarski, slovenski in nemški. Zborček je ešče dve pesmi zapel, ki so nam segali do srca.

Za konec je stopila na oder otroška folklorna skupina. Zaplesali so porabske in goričke plese. Na harmoniki ji je sprvajo Matej Smej.

Ildiko Dončec se je zahvalila vsakemu, ka so poglednili program, prosila nji, naj na konci fejs ploskajo, naj naslednje leto pa pridejo. Tak se je končo naš program, vsem skupinam, učiteljicam, vzgojiteljici lepa hvala.

Veseli nas, ka so pokazali, kak se leko naš materni jezik ohranja. Upam, ka se bo čim več starišov trūdilo ešče naprej za to.

Marija Čato

KAUT

MLAŠEČI

Petek, 29.05.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 9.35 RISANKA, 9.45 ODRASEL KOT OČKA, KRATKI FILM, 10.00 ENAJSTA ŠOLA, 10.35 DOLGCAJT, 11.30 TO BO MOJ POKLIC: OBLIKOVALEC KOVIN, 11.55 TO BO MOJ POKLIC: CVETLIČAR, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 KRVAVA LETA, DOK. SER., 14.05 DOKUMENTARNA ODDAJA, 14.20 SLOVENC V ITALIJI, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 16.00 RISANKA, 16.05 IZ POPOTNE TORBE: LEGENDE, 16.25 V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.40 TV POGLED, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 UMKO, 18.40 LOJZEK, RIS., 18.45 ZAKAJ?, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.50 TV POGLED, 19.55 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA, 20.30 NA ZDRAVJE!, 20.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 POLNOČNI KLUB, 0.15 DUHOVNI UTRIP, 0.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 29.05.1991, 0.55 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

Petek, 29.05.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.50 TV PRODAJA, 12.20 GLASNIK, 12.45 UMETNOST IGRE, 13.10 BESEDE IN SLIKE, 13.20 EVROPSKI MAGAZIN, 13.50 ČRNO BELI ČASI, 14.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 29.05.1991, 14.30 ŽOGARIJA, 15.00 TV PRODAJA, 15.30 MOZAIK, 16.00 CIRCOM GRAND PRIX 2008, 16.25 PRIMORSKI MOZAIK, 16.55 ŠTUDENTSKA, 17.15 MOSTOVI - HIDAK, 17.50 V DOBRI DRUŽBI Z BLAŽEM, 18.50 ZLATA ŠESTDESETA - NOSTALGIJA S SCENOGRAFOM JOŽETOM SPACALOM, 20.00 TAJNI ARHIVI INKVIZICIJE, ŠPORT, VREME, 20.50 ŽELITE, MILOROČ?, ANG. HUM. NAD., 21.40 KRVOLOČNA MAMA, AM. FILM, 23.45 PREDVOLILNE SPLETKE, DANSKI FILM, 1.30 SVITANJE, AM. NAD., 2.15 ZABAVNI INFOKANAL

Sobota, 30.05.2009, I. SPORED TVS

6.15 KULTURA, ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.30 NAUČIMO SE PESMICO Z MELITO OSOJNIK: RAK; ZAJČEK BINE: VITEZI, LUTK. NAN.: TISOTJE HODI V ŠOLO, RIS.; ZLATA PRAGA, OTR. NAD., 9.05 IME MI JE EVGEN, ŠVIC. FILM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TRANZISTOR, 13.50 ROŽNATI PANTER: ROŽNATE ROŽE, RIS., 14.00 ODRASEL KOT OČKA, KRATKI FILM, 14.20 OČARLJIVA MARIE, NEMŠ. FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 LABIRINT - VITALNOST, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.25 NA VRTU, 17.50 NAGRADNA IGRA, 18.05 Z DAMJANOM, 18.35 MALA KRALJIČNA, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.05 ASTERIX IN OBELIX PROTI CEZARJU, FR.-NEM. FILM, 22.10 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.45 HRI-BAR, 23.50 RIM, ANG.-AM. NAD., 0.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 30.05.1991, 1.10 DNEVNIK, 1.30 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.55 INFOKANAL

Sobota, 30.05.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.55 TV PRODAJA, 8.25 SKOZI ČAS, 8.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 30.05.1991, 9.00 VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT 2009, 10.00 POSEBNA PONUDBA, 10.20 CIRCOM REGIONAL: CIRCOM GRAND PRIX 2008, 10.45 PRIMORSKI MOZAIK, 11.15 ŠTUDENTSKA, 11.35 TAJNI ARHIVI INKVIZICIJE, AVSTRAL. DOK. SER., 12.25 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 13.20 TV PRODAJA, 13.55 EVR. PRVENSTVO V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 15.30 ALFI NIPIČ - 45 LET, 17.00 EVR. PRVENSTVO V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 17.55 KOŠARKA (M), DRUGA TEKMA FINALA KONČNICE LIGE UPC, 19.45 EVR. PRVENSTVO V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, 19.55 NOGOMET, TEKMA POKALA HERVIS, FINALE: LUKA KOPER - INTERBOLOCK, 22.25 BLEŠČICA, 22.35 SLOVENSKI MAGAZIN, 23.00 ŠKORPIJONOVO PREKLETSTVO, AM. FILM, 0.40 ZABAVNI INFOKANAL

Neдела, 31.05.2009, I. SPORED TVS

7.00 TELEBAJSKI, OTR. NAN., COFKO COF, RIS., MARČI HLAČEK, RIS., 9.50 ŽOGARIJA, 10.15 ZGODBE IZ DIVJINE, ANG. DOK. NAN., 10.50 NA OBISKU, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 NA ZDRAVJE!, 14.30 PRVI IN DRUGI, 15.00 NLP, 15.15 ŠPORTNE NOVICE, 15.20 GLASBENI TROBOJ, 15.40 NEDELJSKO OKO Z MARJANOM JERMANOM, 15.50 ŠPORT, 16.00 DRUŽABNA, 16.30 KUHAŠKA ODDAJA Z NIGELLO LAWSON, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NAGLASI, 17.20 FOKUS, 18.20 MAKŠ IN RUBI, RIS., 18.25 JANI NANI, RIS., 18.30 ŽREBANJE LOTA IN SUPER LOTA, 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 SPET DOMA, 21.45 VEČERNI GOST: ŽARKO PETAN, 22.45 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.10 KAKO SEM DOBIL VOJNO, ANG. FILM, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 31.05.1991, 1.25 DNEVNIK, 1.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.15 INFOKANAL

Neдела, 31.05.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.35 TV PRODAJA, 9.05 SKOZI ČAS, 9.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 31.05.1991, 9.40 GLOBUS, 10.10 MEDNARODNO ZBOROVSKO TEKMOVANJE MARIBOR, 10.40 TV PRODAJA, 11.10 TRANZISTOR, 11.45 POMAGAJMO SI, 12.15 RAD IGRAM NOGOMET, 12.45 SLOVENSKI MAGAZIN, 13.10 TURBULENCA, 14.00 TV PRODAJA, 14.30 KOLESARSKA DIRKA - VELIKA NAGRADA KRANJA, 14.55 EVR. PRVENSTVO V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, (M) C2, 15.05 EV. PRVENSTVO V KAJAKIH IN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, FINALE (M) C2, 15.40 EVR. PRVENSTVO V KAJAKIHIN KANUJIH NA DIVJIH VODAH, FINALE (M) K1, 16.30 ZGODBA Z ZAHODNE STRANI, AM. MUZIKAL, 19.00 GAL IN GALERISTI, 20.00 NEVA, NEMŠ. DOK. ODD., 20.45 DOKTOR ŽIVAGO, RUS. NAD., 21.40 POKVARJENA DEKLETA, ANG. NAD., 22.30 NA UTRIP SRCA, 0.00 SEDEM VELIČASTNIH, AM. FILM, 2.10 INFOKANAL

Ponedeljek, 01.06.2009, I. SPORED TVS

6.30 UTRIP, ZRCALO TEDNA, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 ANIMALIJA, RIS., 9.30 RISANKA, 9.40 ŽOGARIJA, 10.05 LEGENDE, 10.30 V PRIČAKOVANJU BOŽICA, NORV. NAN., 10.55 SANTONINO V SAVINJSKI POKRAJINI, DOK. ODD., 11.55 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PO POTEH UŠHUAIE, FR. SER., 13.40 GALA KONCERT SKLADATELJEV M. SEPPETA IN J. ROBEŽNIKA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 MOTOVILČICA, RIS., 16.10 ČESKA - ZLATA PRAGA, OTR. NAD., 16.25 PRESENEČENJE, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z

BORISOM KOPITARJEM, 18.30 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 PIPI IN MELKIAD, RIS., 18.45 TONI IN BONI, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT 2009, 21.00 STRAH, STRES IN JEZA, ANG. NAD., 21.25 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 UMETNI RAJ, 23.30 GLASBENI VEČER, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 01.06.1991, 1.25 DNEVNIK, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.30 INFOKANAL

Ponedeljek, 01.06.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.50 TV PRODAJA, 9.20 SOBOTNO POPOLDNE, 11.30 TV PRODAJA, 12.00 10. MEDNARODNO ZBOROVSKO TEKMOVANJE MARIBOR 2009, 12.30 SLOVENC V ITALIJI, 13.00 POSEBNA PONUDBA, 13.20 RAD IGRAM NOGOMET, 13.45 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 01.06.1991, 14.10 OSMI DAN, 14.55 GLASBENI VEČER, 16.35 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.00 PRVI IN DRUGI, 17.25 TO BO MOJ POKLIC: CVETLIČAR, 18.00 FRASIER, AM. NAD., 18.25 ROKOMET (M), TEKMA EHF POKALA: GUMMERSBACH - GORENJE, FINALE, 20.00 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA, 22.20 CITY FOLK, 22.50 DNEVI RADIA, AM. FILM, 0.15 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 1.10 INFOKANAL

Torek, 02.06.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, 6.15 ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 SIVČKOVI SPOMINI, LUTK. PREDSTAVA, 9.35 ČESKA - ZLATA PRAGA, OTR. NAD., 9.55 PRESENEČENJE, LUTK. NAN., 10.25 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 11.05 POGLED Z NEBA, FR. DOK. SER., 12.00 VEČERNI GOST: ŽARKO PETAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SKOZI ČAS, 13.40 UMETNI RAJ, 14.05 DUHOVNI UTRIP, 14.25 OBZORJA DUHA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MARČI HLAČEK, RIS., 16.05 RDEČE ČEŠNJE RADA JEM, 16.25 ZGODBE IZ DIVJINE, ANG. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 18.00 KNJIGA MENE BRIGA, 18.20 ODPETI PESNIKI, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 MILAN, RIS., 18.45 HUPKO, TROBILKA IN PIHEC, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 PIRAMIDA, 21.00 ŠOLA POD FAŠIZMOM, DOK. ODD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 KARIZMATIČNOST V POLITIKI, FR. DOK. ODD., 23.55 PRAVA IDEJA!, 0.20 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 0.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 02.06.1991, 1.15 DNEVNIK, 1.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.10 INFOKANAL

Torek, 02.06.2009, II. SPORED TVS

6.00 ZABAVNI INFOKANAL, 6.40 TV PRODAJA, 7.10 NLP, RAZVEDRILNA ODDAJA, 10.05 NA LEPŠE, 10.35 BLEŠČICA, 11.05 STUDIO CITY, 12.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 02.06.1991, 12.30 GLASNIK, 13.00 V DOBRI DRUŽBI S SMILJANOM, 14.00 TENIS ROLAND GARROS, ČETRTRFINALE, 19.55 LJUBLJANA: KOŠARKA, 3. TEKMA FINALA LIGE UPC, 21.45 OGLASI + NAPOVEDNIKI, 21.50 PRAVA IDEJA!, 22.15 IMPERIJ: AVGUST, PRVI RIMSKI CESAR, NAD., 23.45 VRHUNCI ANGLEŠKE NOGOMETNE LIGE, 0.35 3 - 2 - 1, ROKOMETNI MAGAZIN, 1.05 ZABAVNI INFOKANAL

Sreda, 03.06.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NEKOČ JE BILO ŽIVLJENJE, RIS., 9.35 MOTOVILČICA, RIS., 10.00 RISANKA, 10.10 RDEČE ČEŠNJE RADA JEM, 10.25 SLOVENSKI VODNI KROG: GRADAŠČICA, DOK. NAN., 10.55 KNJIGA MENE BRIGA, 11.15 ZAPELJEVANJE POGLEDA, DOK. SER., 11.50 ŠOLA POD FAŠIZMOM, DOK. ODD., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SKOZI ČAS, 13.25 VOLITVE V EVROPSKI PARLAMENT 2009, 14.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 NILS HOLGERSON, RIS., 16.10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 TURBULENCA, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 TINČEK, RIS., 18.45 OZI BU, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.05 KRALJICA, ANG. FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OMIZJE, 0.20 TURBULENCA, 1.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 03.06.1991, 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.35 INFOKANAL

Sreda, 03.06.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 7.40 TV PRODAJA, 8.10 SPET DOMA, 9.55 HRI-BAR, 10.55 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 03.06.1991, 11.20 PRAVA IDEJA!, 11.45 GLASBENI VEČER, 13.15 TV PRODAJA, 13.45 ČRNO BELI ČASI, 14.00 TENIS ROLAND GARROS, ČETRTRFINALE, 20.00 NOGOMETNI MAGAZIN NZS, 20.30 SLAVNOSTNI KONCERT OB JUBILEJNEM LETU AKADEMIJE ZA GLASBO V LJUBLJANI, 22.35 STVAR JURIIJA TRAJBASA, POSNETEK GLEDALIŠKE PREDSTAVE PREŠERNOVEGA GLEDALIŠČA KRANJ, 0.20 SLOVENSKA JAZZ SCENA, VOKAL XTRAVAGANZZA: PERPETUUM JAZZILE IN BR6, 1.15 ZABAVNI INFOKANAL

Četrtek, 04.06.2009, I. SPORED TVS

6.10 KULTURA, ODMEVI, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NILS HOLGERSON, RIS., 9.35 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 10.20 ODDAJA ZA OTROKE, 10.50 TURBULENCA, 11.40 OIZHJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA: TAKSISTIČNI MRK, 13.50 PIRAMIDA, 15.00 POROČILA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANIMALIJA, RIS., 16.10 IZUMITELJICA, KRATKI FILM, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO: POTOVANJA, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 NUKI IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK, 21.00 DRUGA SVETOVNA VOJNA - ZA ZAPRTIMI VRATI, ANG. DOK. SER., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSMI DAN, 23.35 BESEDE IN SLIKE, SERGEJ KAPUS - ROJSTVO PLANETA II. (1994), 23.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 04.06.1991, 0.10 DNEVNIK, 0.45 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.10 INFOKANAL

Četrtek, 04.06.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.30 TV PRODAJA, 9.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 04.06.1991, 9.25 NEVA - OD LADOŠKEGA JEZERA DO SANKT PETERBURGA, NEMŠ. DOK. ODD., 10.05 PO POTEH UŠHUAIE, FR. SER., 10.30 NA LEPŠE, 11.00 SLOVENSKA JAZZ SCENA: VOKAL XTRAVAGANZZA: PERPETUUM JAZZILE IN BR6, 11.55 TV PRODAJA, 12.30 EVROPSKI MAGAZIN, 13.00 LYNX MAGAZIN, 13.30 TO BO MOJ POKLIC: PETJETNIK, 14.00 TENIS ROLAND GARROS, 20.00 KAČJI PASTIR, AM. FILM, 21.35 JASNOVIDKA, AM. NAD., 22.20 APRIL PRAZNUJE, AM. FILM, 0.40 ZABAVNI INFOKANAL

VABILO

na **POHOD OD GORNJEGA SENIKA**

DO VERICE - RITKAROVCI

v soboto, 6. junija 2009

(po trasi bodoče ceste med obema vasema)

Organizator: Generalni konzulat RS v Monoštru

Dolžina: cca. **14 km**

Zbirališče: ob **9.30 uri** pri trgovini na Gornjem Seniku

Prijavnina: **2 EUR** - 560 forintov

Prijavnina je simbolična, hvaležno pa sprejmemo prostovoljne pri-spevke, ki jih bomo namenili v dobrodельne namene.

Za otroke prijavnine ni!

Ko se zberemo, krenemo po asfaltni poti do temeljnega kamna bo-doče cestne povezave med Gornjim Senikom in Verico-Ritkarovci. Od tu nas vodi pot (včasih so ji rekli “mašna pot”, ker so ljudje po njej hodili k maši) proti Ritkarovcem do starega zvonika, kjer bomo ob krajšem postanku pogasili žejo. Nato nadaljujemo pot proti Verici do prenovljenega Kulturno - informacijskega doma, kjer se bomo odpo-čili in okrepčali. Pot nadaljujemo v smeri Ritkarovcev in skozi gozd do Grbenščka, kjer se po krajšem postanku spustimo nazaj do Gor-njega Senika.

Pot, po kateri bomo hodili, je speljana po prekrasni, kulturni krajini Porabja.

Prav prisrčno vabljeni in veselimo se vašega prihoda,

Generalni konzulat RS v Monoštru

Zaradi lažje organizacije vas naprošamo, da se prijavite na tel. št.: **0036 94 553 111.**

Udeležba na pohodu je na lastno odgovornost!

Pri organizaciji pohoda so nam priskočili na pomoč:

Časopis Porabje	Zveza Slovencev na Madžarskem
Gábor Ropos – župan Gornjega Senika	Javni zavod Krajinski park Goričko
András Doncsucz – župan Verice – Ritkarovcev	Center za zdravje in razvoj M. Sobota
Državna slovenska samouprava	

MEGHÍVÓ

**FELSŐSZÖLŰNÖK – KÉTVÖLGY
GYALOGTÚRÁRA**

2009. június 6.-án, szombaton

(a két községet összekötő leendő út nyomvonalán)

Szervező: Szlovén Köztársaság Főkonzulátusa

Túraútvonal hossza: kb. **14 km**

Találkozó: **9.30 órakor** a felsőszőlőnői vegyesboltnál

Nevezési díj: **2 EUR** - 560 Ft

(A szimbolikus összegű nevezési díj mellett további, jótékony célú fel-ajánlásra kerülő támogatásokat is örömmel fogadunk)

Gyerekeknek a részvétel ingyenes!

A gyülekezést követően aszfaltos úton indulunk a Felsőszőlőnk – Kétvölgy-Ritkaháza községeket összekötő út elhelyezett alapkövéhez. Innen utunk a miseútnak nevezett vonalon (régén az emberek ezen az útvonalon jártak misére) vezet tovább Ritkaházára, a haranglábhöz. Itt kisebb pihenő alkalmával lehetőség nyílik szomjoltásra. A túrát folytatjuk a kétvölgyi felújított Kulturális és Információs Központig, ahol lehetőség nyílik pihenésre és felfrissülésre. Kétvölgyről elindu-lunk Ritkaháza irányába, majd az erdőn keresztül a Kakasdombon tartott kisebb pihenő után visszaérkezünk Felsőszőlőnkre.

Az túra útvonala Rába-vidék gyönyörű tájain vezet keresztül.

Szeretettel várjuk és örömmel fogadjuk részvételét,

Szlovén Köztársaság Főkonzulátusa, Szentgotthárd

Kérjük, hogy a szervezési munkálatok megkönnyítése érdekében részvételi szándékát jelezze a következő telefonszámon: **0036 94 553 111**

A túrán való részvétel saját felelősségre történik!

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada
RS za Slovence v zamejstvu in po svetu
ter Javnega sklada za narodne in etnične
manjšine na Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno 2.600
HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale
države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174
7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB